

รายงานสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์จากการเข้าอบรม สัมมนา หรือประชุมวิชาการ

ข้าพเจ้า นางปานวาด ศิลปะวัฒนา พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่ง อาจารย์ ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมอบรมการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ระหว่างวันที่ 5-7 มีนาคม 2561 ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว ห้องปาล์มน้อย บัดนี้ การอบรมขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ได้สิ้นสุดลงแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอรายงานสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมอบรมการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ดังต่อไปนี้

ในประการแรกต้องทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลว่ามีขึ้นเพื่อคุ้มครองทั้งผู้บริโภคและผู้ผลิต (เกษตรกร) โดยผู้บริโภคต้องการสินค้าที่มีคุณภาพดีและมีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และในส่วนของผู้ผลิตคือเกษตรกรต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้เพื่อที่จะสามารถขายสินค้าได้ ซึ่งการรับรองคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตขึ้นตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลมีข้อกำหนดพื้นฐานคร่าวๆ ดังต่อไปนี้

1. ห้ามไม่ให้มีการใช้สารเคมีสังเคราะห์ใดๆ : หลักการของเกษตรอินทรีย์คือการพึ่งตนเองและความอุดมสมบูรณ์นั้นต้องหมุนเวียนมาจากไร่นาของตนเอง เช่นการใช้ปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์และพืช ตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียน
2. ห้ามไม่ให้มีการใช้สารกำจัดศัตรูพืชใดๆ เช่นสารกำจัดวัชพืช ยาฆ่าแมลง สารกำจัดโรคพืช เป็นต้น โดยมีข้อยกเว้นในกรณีของผลิตภัณฑ์ไล่แมลงและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติบางชนิด เช่น สะเดา
3. สร้างความหลากหลายโดยการปลูกพืชหมุนเวียนหรือการปลูกพืชร่วม (ไม่ใช่พืชเชิงเดี่ยว) : หลักเสี่ยงการเผาและพิจารณาถึงประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่นห้ามทิ้งขยะเรื้อราด ห้ามทำลายพื้นที่หน้าดิน และห้ามทำลายป่าอนุรักษ์ เป็นต้น
4. ให้ใช้เมล็ดพันธุ์อินทรีย์โดยการเก็บเมล็ดพันธุ์เอง หรือนำเมล็ดมาจากกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์
5. ป้องกันการปนเปื้อน เช่น สารเคมีที่มาจากฟ่นจากแปลงข้างเคียง หากแปลงข้างเคียงมีการใช้สารเคมี ยังสามารถทำเกษตรอินทรีย์ได้ แต่ต้องมีวิธีป้องกันไม่ให้มีการปนเปื้อนจากการใช้สารเคมีของที่นาใกล้เคียง
6. ปรับเปลี่ยนแปลงนาที่มีทั้งหมดให้เป็นนาอินทรีย์ ห้ามไม่ให้มีการผลิตแบบคู่ขนาน โดยเกษตรกรรายเดียวกันไม่สามารถปลูกพืชชนิดเดียวกันทั้งที่เป็นอินทรีย์และไม่เป็นอินทรีย์ แม้ว่าแปลงการผลิตจะเป็นคนละแปลงก็ตาม
7. ก่อนจำหน่ายผลผลิตอินทรีย์ได้นั้น จะต้องผ่านระยะปรับเปลี่ยนเป็นเวลาสามปี
8. การแยกผลผลิตและการแสดงฉลาก : การเก็บผลผลิตอินทรีย์จะต้องแยกจากผลผลิตสถานภาพอื่นในทุกระยะ เริ่มตั้งแต่การเก็บเกี่ยว ตากและจัดเก็บ ต้องมีการแสดงฉลากและสัญลักษณ์ผลผลิตอินทรีย์ในระหว่างการจัดเก็บและขนส่งทุกครั้ง โดยฉลากและสัญลักษณ์ต้องระบุแหล่งที่มา (เช่น ชื่อ รหัสเกษตรกร รหัสแปลง) สถานภาพ (เช่นอินทรีย์หรือปรับเปลี่ยน) และผู้ให้การรับรอง
9. การบันทึกและจัดเก็บเอกสาร : มาตรฐานกำหนดให้เกษตรกรต้องทำบันทึกฟาร์มและการผลิต โดยบันทึกอาจเป็นรูปแบบอย่างง่าย เหมาะสมต่อการใช้งานของเกษตรกร แต่จำเป็นต้องบันทึกเหตุการณ์ในปัจจุบันและบันทึกอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนเก็บรักษาไว้เพื่อการตรวจสอบทั้งจากภายในและภายนอก
10. ข้อตกลงและการให้ความร่วมมือกับกาตรวจสอบภายในและภายนอก

ในปัจจุบันหลายประเทศได้กำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้เป็นภาคบังคับทางกฎหมาย เช่น EC834/2007 (สหภาพยุโรป) NOP/USDA (ประเทศสหรัฐอเมริกา) Canada Organic Productions Regulation SOR/2009-176 (ประเทศแคนาดา) เป็นต้น แม้ว่ามาตรฐานของแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียด แต่โดยภาพรวมจะมีความคล้ายคลึงกันและอ้างอิงตามการนิยาม “เกษตรอินทรีย์” ที่กำหนดขึ้นโดยกลุ่มเคลื่อนไหวด้าน

เกษตรอินทรีย์ที่ประกอบด้วยผู้ผลิตและผู้เกี่ยวข้องจากทั่วโลกในนามสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ หรือ IFOAM นั้นเอง

ตลาดเกษตรอินทรีย์มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วอย่างต่อเนื่องโดยตลาดใหญ่ที่สุดคือสหรัฐอเมริกา โดยคิดเป็น 46% ของส่วนแบ่งตลาดทั้งหมด รองลงมาคือเยอรมัน ฝรั่งเศส ในส่วนของทวีปเอเชียคือประเทศจีนโดยคิดเป็น ส่วนแบ่งตลาด 7% (ที่มา FIBL-AMI, 2018) หากเกษตรกรไทยต้องการส่งสินค้าอินทรีย์ออกไปยังประเทศคู่ค้าใด จะต้องทำการขอรับรองมาตรฐานของประเทศนั้นๆ ยกตัวอย่างเช่นหากได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ของสหรัฐอเมริกา จะไม่สามารถใช้ได้กับมาตรฐานของยุโรป ดังนั้นผู้ผลิตจึงต้องมีการรับรองมาตรฐานให้ตรงกับ ประเทศที่ต้องการจะส่งสินค้าไปจำหน่าย โดยปกติการขอรับรองมาตรฐานยุโรปและสหรัฐอเมริกาจะสามารถทำ พร้อมกันได้ เนื่องจากข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงานสอดคล้องกัน

โดยภาพรวมนอกจากการทำเกษตรอินทรีย์จะส่งผลดีต่อผู้ผลิตโดยตรง เนื่องจากไม่ต้องสัมผัสสารเคมีที่เป็น อันตราย รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยหลักการเกษตรกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการส่งออกและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรอีกด้วย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้ผลิตทำการ เพาะปลูกแบบอินทรีย์

Panwad Sittaw

(นางปานวาด ศิลปวัฒนา)

พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งอาจารย์

09/03/61

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาขั้นต้น (ประธานหลักสูตร/เลขานุการคณะ/หัวหน้างาน)

สม

สม

(.....(อาจารย์ ดร.มุกดินทร์ มดจำนงค์).....)

**ประธานอาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม**

ความคิดเห็นของคณบดีคณะวิทยาศาสตร์หรือผู้แทน

(.....)

...../...../.....